

Sygn. akt V GC 194/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Tarnowie, V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia Zbigniew Miczek

Protokolant – Sylwia Jop

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2022 roku w Tarnowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa J. P.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda J. P. na rzecz strony pozwanej (...) w W. kwotę 287,00 złotych (słownie: dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia Zbigniew Miczek

Sygn. akt V GC 194/22

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 10 sierpnia 2022 roku

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 327¹ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku sporządza się w sposób zwięzły, w związku z czym w niniejszym uzasadnieniu w zakresie twierdzeń stron odwołano się do treści ich pism procesowych.

Powód J. P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w pozwie złożonym w dniu 24.05.2022 roku skierowanym przeciwko (...) z siedzibą w W. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym kwoty 526,01 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia 12.03.2022 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, oraz kwoty 34,00 złotych z tytułu poniesionej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na uzasadnienie swojego żądania powód podał, że w dniu 07.02.2022 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki O. (...) o nr. rej. (...). W związku z tym, iż sprawca szkody posiadał polisę OC w pozwanym towarzystwie, wystąpiono o wypłatę odszkodowania. Ubezpieczyciel w wyniku

przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłacił kwotę 9.176,51 złotych „netto”. Powód, który na podstawie umowy cesji zawartej z poszkodowanym T. Ś., nabył przysługującej mu wobec towarzystwa ubezpieczeń wierzycelność, zakwestionował wysokość przyznanego odszkodowania i stwierdził, że jego wysokość była na kwotę 9.702,52 złotych „netto”. Strona powodowa wskazała, że mimo kierowania do pozwanej przedsądowego wezwania do zapłaty, ta nie zapłaciła zaległej części kwoty wynikającej z faktury VAT z tytułu naprawy pojazdu (k. 3-8).

W dniu 31.05.2022 roku Referendarz w Sądzie Rejonowym w Tarnowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt V GNc 632/22), w którym powództwo uwzględniono w całości (k. 40).

Od powyższego nakazu sprzeciw złożyła strona pozwana, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty, według norm prawem przepisanych (k. 45-46).

W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana zakwestionowała zasadność całego powództwa stojąc na stanowisku, iż wypłacone przez nią odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów naprawy pojazdu w pełni rekompensuje szkodę, a kwota żądana pozwem nie ma merytorycznego uzasadnienia w sprawie. Podniosła, że brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania przez niego ujętych w kalkulacji naprawy dodatkowych kosztów w postaci mycia, dezynfekcji pojazdu oraz procedowania i likwidacji szkody. Wskazane działania nie są następstwem szkody, wobec tego nie mogą obciążać pozwanego. Co więcej, w ocenie pozwanego koszty usług związane z działaniami około-naprawczymi są znacznie zawyżone.

W dniu 01.06.2022 r. Referendarz w Sądzie Rejonowym w Tarnowie wydał postanowienie (sygn. akt V GNc 632/22) o rozpoznaniu postępowania z pominięciem przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych (k. 39).

Strona powodowa repliką na sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 14.07.2022 r. podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 81-86).

Zgodnie z art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. uzasadnienie wyroku winno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Bezsporne między stronami były okoliczności dotyczące:

- zdarzenia drogowego w dniu 07.02.2022 roku, w wyniku którego uszkodzony został samochód O. (...) o nr. rej (...)
- posiadania przez sprawcę zdarzenia drogowego ubezpieczenia OC u strony pozwanej;
- przyjęcia co do zasady odpowiedzialności przez stronę pozwaną za skutki zdarzenia;
- przebiegu postępowania likwidacyjnego i stanowiska stron zajmowane w związku z likwidacją szkody;
- poszkodowany był uprawniony do odliczenia od podatku należnego VAT naliczonego w związku z rozliczeniem kosztów naprawy pojazdu;
- zawarcia przez stronę powodową umowy cesji z dnia 14.02.2022 roku, na mocy której nabyła ona wierzycelności w zakresie niepokrytych kosztów naprawy pojazdu;
- wystawienia przez stronę powodową na rzecz poszkodowanego faktury VAT numer (...) w dniu 09.03.2022 roku;
- wykonanie przez stronę powodową samodzielnej kalkulacji napraw uszkodzonego pojazdu w ramach prowadzonej przez nią działalności na kwotę 9.702,52 złotych;
- podjęcia decyzji o przyznaniu odszkodowania w kwocie 9.176,51 złotych;

- wystosowania przez stronę powodową wezwania do zapłaty strony pozwanej;
- odmowa zapłaty przez stronę pozwaną, stronie powodowej kwoty 526,01 złotych;
- treści pism składanych wzajemnie przez strony;

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach niespornych, w tym przyznanych albo niezaprzeczonych. Postąpienie takie znajduje uzasadnienie w treści art. 229 oraz 230 k.p.c. Część z tych okoliczności została przez strony zgodnie przyznana, a w zakresie części z nich, strona pozwana nie wypowiedziała się. Wskazane okoliczności bezsporne nie budzą także żadnych wątpliwości Sądu oraz znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w postaci dokumentów związanych z postępowaniem likwidacyjnym szkody oraz wzajemną korespondencją stron.

Zawnioskowanym i przeprowadzonym dowodom z dokumentów Sąd dał wiarę, co oznacza to brak konieczności szczegółowego omawiania tych dowodów.

W przedmiotowym postępowaniu strony różniły się jedynie w zakresie wniosków jakie należy wyciągnąć z powyższego stanu faktycznego. Sąd co do konsekwencji prawnych bezspornego stanu faktycznego wypowie się w dalszych wywodach.

Zgodnie z art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. uzasadnienie wyroku winno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd zważył co następuje:

powództwo podlega oddaleniu.

W sprawie zastosowanie będą miały przepisy następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 23.04.1964 roku – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) – zwanej „k.c.”;
- 2) ustawy z dnia 17.11.1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.) – zwanej „k.p.c.”;
- 3) ustawy z dnia 22.05.2003 roku - o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 621 z późn. zm.). – zwanej „u.o.”
- 4) ustawy z dnia 28.07.2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1125) – zwanej „u.k.s.c.”.
- 5) ustawy z dnia 16.11.2006 roku o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 z późn. zm.) – zwana „u.o.s.”;
- 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.). – zwane „r.o.a.”;

W niniejszym postępowaniu strona powodowa J. P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: (...)P. J. wystąpił z powództwem o zapłatę kwoty 526,01 złotych tytułem zapłaty części odszkodowania w związku ze szkoda komunikacyjną, jaka miała miejsce w dniu 07.02.2022 roku.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. W zakresie odpowiedzialności strony pozwanej należy stosować ustawę z 22 maja 2003 roku

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 621 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią art. 35 u.o., ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Ubezpieczyciel odpowiada przy tym w granicach odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego bowiem jak stanowi art. 36 ust. 1 zd. 1 ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym najwyżej, jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Z powyższego wynika, że ubezpieczenie OC ma charakter akcesoryjny, ponieważ jest ono zależne od istnienia roszczenia odszkodowawczego, jakie przysługuje poszkodowanemu (por. A. Szpunar, „Wynagrodzenie szkody wynikłej wskutek wypadku komunikacyjnego” W-wa 1976, s. 171;). Konsekwencją tej zasady jest to, że konieczne jest najpierw ustalenie, czy na podstawie przepisów kodeksu cywilnego (art. 415, 425 i 436 k.c.) uzasadniona jest odpowiedzialność sprawcy zdarzenia objętego ubezpieczeniem, by następnie w oparciu o inne przepisy tego samego kodeksu (art. 361 – 363 i 444 – 447 k.c.) określić rodzaj i wielkość świadczenia.

Zgodnie z art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W przedmiotowej sprawie bezsporny między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 07.02.2022 roku, w wyniku którego należący do T. Ś. samochód marki O. (...) o nr rej. (...) uległ uszkodzeniu. Za powstałą szkodę odpowiedzialność ponosiła osoba posiadająca ważne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej, co również było okolicznością bezsporną. Pozwany nie kwestionował również konieczności wykonania kalkulacji napraw uszkodzonego pojazdu oraz wystawienia przez poszkodowanego faktury VAT.

Spór między stronami dotyczył zawarcia w kalkulacji napraw przez stronę powodową kosztu dezynfekcji oraz mycia samochodu przed i po naprawie oraz kosztów związanych z obsługą naprawy pojazdu, którą powód wyliczył na kwotę w wysokości 526,01 złotych. W ocenie pozwanego działania te nie są konieczne do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody i nie stanowią czynności technologicznej wynikającej z procesu naprawy. Pozwany zwrócił ponadto uwagę, że koszt prywatnej kalkulacji poniesiony został przez powoda, a nie samego poszkodowanego oraz, iż kalkulacja ta została wykonana w ramach prowadzonej przez niego działalności, jako podmiotu zajmującego się fachowo naprawą uszkodzonych pojazdów.

Zgodnie z treścią art. 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przy czym wobec ugruntowanego już stanowiska orzecznictwa i doktryny nie ulega wątpliwości, że powinnością poszkodowanego jest podjęcie działań zmierzających do ograniczenia rozmiarów szkody, a odszkodowanie ma przywrócić stan majątkowy sprzed powstania szkody, nie prowadząc jednak do wzbogacenia, które przewyższyłoby wysokość faktycznie poniesionej szkody. Do sądu orzekającego w niniejszej sprawie należy natomiast określenie na podstawie materiału dowodowego konkretnym przypadkiem, czy koszty te są zasadne i mają adekwatny związek przyczynowy z daną szkodą.

Odnosząc się do ustalenia wysokości odszkodowania wskazać należy, że zgodnie z ugruntowanymi poglądami judykatury i doktryny, zakres szkody za jaki odpowiada ubezpieczyciel świadczący odpowiedzialność z tytułu obowiązkowej odpowiedzialności cywilnej jest warunkowany wartością szkody, a nie tym, jaki koszt poniósł poszkodowany na usunięcie szkody i czy w ogóle naprawił uszkodzoną rzecz. Odpowiedzialność ubezpieczyciela ma bowiem tylko charakter świadczenia pieniężnego i w rzeczywistości polega na wyrównaniu szkody w znaczeniu ekonomicznym.

Strona powodowa jako prowadząca działalność gospodarczą zajmującą się w przeważającej części naprawą uszkodzonych pojazdów do kalkulacji napraw uszkodzonego samochodu o nr rej. (...) doliczyła dezynfekcję oraz mycie przed i po naprawie. W ramach czynności naprawczych nie mieszczą się dezynfekcja oraz mycie pojazdu przed i po naprawie. Normalnym etapem każdego procesu naprawczego jest przygotowanie pojazdu do naprawy, co oznacza konieczność usunięcia zabrudzeń, zwłaszcza zewnętrznych. Trudno przyjąć, że powód w swoim warsztacie naprawczym dokonuje napraw blacharskich i lakierniczych brudnych samochodów, nie przeprowadzając wcześniej procesu oczyszczenia i odfuszczenia karoserii. Takie elementy są normalnymi elementami procesu naprawczego, jako czynności przygotowawcze. Powód nie wykazał, aby stan zabrudzenia (np. samochód wymagał oczyszczenia, gdyż wpadł do błotnistej rowu lub został zalany wodą w środku alba przez znaczący okres czasu pozostawał w zabrudzeniu) wymagał nietypowych dodatkowych prac przygotowawczych. Jednocześnie wskazać należy, że wykonaniu naprawy normalną rzeczą jest oczyszczenie pojazdu po wykonanych pracach, bo tylko wtedy można ocenić jakość ich wykonania. Jeżeli dojdzie w czasie napraw do dodatkowych zabrudzeń, to również w ramach kosztów naprawy winny być usunięte.

Co więcej, kierując się doświadczeniem życiowym wskazać należy, że okoliczność mycia pojazdu po naprawach, zwłaszcza blacharskich, jest normalną i standardową czynnością procesu obsługi klienta.

Wskazać należy, że powód nie wykazał również, żeby ze względu na stan techniczny pojazdu niezbędne byłoby dokonanie dodatkowych, ponadnormatywnych czynności przygotowawczych (np. wynikających z korozji karoserii, wcześniejszych nieprawidłowo wykonanych napraw), które uzasadniałyby poniesienie dodatkowych kosztów.

Również nie znajduje uzasadnienia zaliczenia do kosztów odszkodowania przeprowadzenia przez warsztat naprawczy kalkulacji naprawy i kosztów obsługi procesu likwidacji szkody. Normalną rzeczą jest, że warsztat naprawczy przyjmując samochód do naprawy musi określić koszt naprawy. W doświadczeni życiowego wynika, że warsztaty naprawcze nie doliczają do ceny usługi kosztów wyceny sporządzonych prac, gdyż jest to element oferty. Nie ma żadnych podstaw aby taka sytuacja miała miejsce, gdy naprawa jest realizowana w ramach szkody z ubezpieczenia OC. Dalej bowiem stroną umowy jest poszkodowany, a nie ubezpieczyciel. Samo przeprowadzenie naprawy jest uzależnione wyłącznie od woli poszkodowanego i tylko od niego zależy, w jaki sposób przeprowadzi proces likwidacji szkody. Możliwa jest przecież sytuacja, że poszkodowany najpierw naprawi samochód, otrzyma fakturę za naprawę, zapłaci ją, a następnie zwrócić się do ubezpieczyciela o wypłatę odszkodowania. Nie istnieje obowiązek sporządzenia kalkulacji naprawy w przypadku likwidacji szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Podnieść też należy, że czym innym jest konieczność sporządzenia przez poszkodowanego ewentualnej ekspertyzy prywatnej, w postaci kalkulacji szkody, na potrzeby sporu z ubezpieczycielem w razie zakwestionowania poniesionych kosztów naprawy. Jeżeli ubezpieczyciel odmówiłby wypłaty częściowo lub w całości odszkodowania (np. uznając, że doszło do szkody całkowitej) i powstałby w tym zakresie spór, a poszkodowany chciałby przed wytoczeniem powództwa zweryfikować w sposób ekspercki swe stanowisko, to poniesienie takich kosztów może być uzasadnione. W niniejszym przypadku natomiast strona pozwana w całości zaakceptowała koszty części zamiennych, technologię i czas naprawy, więc taka sytuacja nie nastąpiła.

W ocenie Sądu nie istnieje związek przyczynowy między zdarzeniem w wyniku, którego doszło do uszkodzenia pojazdu, a poszczególnymi pozycjami ujętymi w kosztorysie przez stronę powodową.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku (Uchwała SN z 13.06.2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51.). Sąd akceptuje powyższe wypowiedzi doktryny jako aktualne i znajdujące zastosowanie w niniejszej sprawie.

Kierując się powyższym, należy stwierdzić, że w ramach czynności naprawczych pojazdu nie mieszczą się czynności związane z dezynfekcją oraz myciem przed i po naprawie. oraz związane z prowadzeniem dokumentacji szkody.

Zasądzenie kwoty wynikającej z powyższego zdarzenia prowadziłoby do nadmiernego rozszerzenia odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela i utracenia bezpośredniego oraz normalnego związku przyczynowego z zaistniałą szkodą. Koszt naprawy pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) wyniósł 11.287,10 złotych „brutto” tj. 9.176,51 złotych „netto”, a pozwany bezspornie wypłacił kwotę 9.176,51 złotych „netto” tytułem odszkodowania. Różnica w wysokości 526,01 złotych nie podlegała zasądzeniu i stanowi wyłączny koszt powoda.

Powództwo okazało się bezzasadne, a w związku z tym orzeczono jak w pkt. I wyroku na zasadzie art. 822 k.c. oraz pozostałych powołanych powyżej przepisów.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu wskazać należy, że zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Sąd zasądził od powoda J. P. na rzecz strony pozwanej (...) w W. kwotę 287,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, o tym orzeczono w pkt. II wyroku.

Sędzia Zbigniew Miczek